

Morisaki's boekwinkel

meulenhoff.nl

Satoshi Yagisawa
Morisaki's boekwinkel

ROMAN

*

Vertaling uit het Japans

door

Jacques Westerhoven

MEULENHOF

ISBN 978-90-290-9796-3

ISBN 978-94-023-2082-4 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Morisaki shoten no hibi*

Omslagontwerp: Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: @ Pixababy.com

Vormgeving binnenwerk: Steven Boland

© 2010 Satoshi Yagisawa. All rights reserved. Original
Japanese edition published by Shogakukan

© 2023 Nederlandse vertaling Jacques Westerhoven en
Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door
middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere
wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

Morisaki's boekwinkel

Voor schrijvers en werken die in dit boek voorkomen,
zie pp 203-205.

Mijn dagen bij boekhandel Morisaki

Mijn dagen bij boekhandel Morisaki duurden van vroeg in de zomer van het ene jaar tot vroeg in de lente van het volgende. Die hele tijd woonde ik in een lege kamer boven de winkel, als het ware begraven onder de boeken. Het was een donker, benauwend klein kamertje, altijd klam en altijd muf ruikend naar tweedehandsboeken. Toch ben ik de dagen die ik daar heb doorgebracht nooit vergeten. Want dankzij dat kamertje ben ik echt gaan leven. Zonder die dagen zou mijn leven nu veel fletser, eentoniger en eenzamer zijn geweest. Een belangrijke, onvergetelijke plek. Dat is boekhandel Morisaki voor mij. Als ik mijn ogen sluit, zie ik alles weer haarscherp voor me.

Het begon als een donderslag bij heldere hemel.

Nee, dat is te zwak uitgedrukt. Laat ik het zo

stellen: als er kikkers uit de lucht waren gevallen, had ik minder grote ogen opgezet.

Op die dag zei Hideaki, met wie ik al bijna een jaar lang omging, opeens: 'Ik ga trouwen.'

Het eerste wat me door het hoofd ging toen ik dat hoorde, was '???'. Ja, vind je het gek? 'Zullen we gaan trouwen?' is te begrijpen. 'Ik wil trouwen' ook nog wel. Maar 'Ik ga trouwen' is heel, heel merkwaardig. Trouwen is een overeenkomst waarin beide partijen hebben toegestemd, dus Hideaki's woordkeus was helemaal fout. En de toon waarop hij het zei, waarom was die zo luchtig? Hij klonk net zo nonchalant alsof hij me vertelde dat hij honderd yen van de straat had opgeraapt.

Het was een vrijdagavond half juni. Na het werk waren we gaan eten in een Italiaans restaurant in Shinjuku, op de bovenste verdieping van een hotel. Daar kwamen we 's avonds altijd graag omdat je er een prachtig uitzicht hebt over de lichtjes van de stad.

Hideaki was een drie jaar oudere collega van me op wie ik, vanaf de dag dat ik voor de zaak kwam werken, stiekem verkikkerd was geweest. Alleen al als ik bij hem was, veerde mijn hart als een trampoline op-en-neer. Dit was voor het eerst in tijden dat we samen uitgingen, dus ik zat met een rozig gevoel aan mijn wijn.

Echter.

'Hè?' liet ik me ontvallen toen ik hem die woor-

den hoorde zeggen. Ja, ik dacht dat ik het niet goed had gehoord.

‘Ik ga trouwen,’ herhaalde hij op dezelfde luchtige toon. ‘Volgend jaar.’

‘Trouwen? Wie met wie?’

‘Ik, dat zei ik toch? Met mijn vriendin.’

Hè?, dacht ik weer. Ik hield mijn hoofd niet-begrijpend schuin.

‘Met je vriendin bedoel je...?’

En je houdt het niet voor mogelijk, maar toen noemde hij met een stalen gezicht de naam van een meisje dat ook bij ons op de zaak werkt, maar op een andere afdeling – een heel leuk meisje dat net zo lang op ons kantoor werkte als ik, en zo snoezig dat ik haar ook wel in mijn armen zou willen nemen. En ik ben een vrouw.

Ik was groter en lang niet zo aantrekkelijk als zij. Nou, als je met zo’n meisje om kunt gaan, waarom zou je dan een vinger naar mij uitsteken? Ik kon niet begrijpen wat hem bezielde had.

Desgevraagd vertelde hij me dat ze al tweeën-half jaar met elkaar omgingen – met andere woorden, langer dan hij en ik. Natuurlijk wist ik niet dat hij er een ander op na hield. Ik vermoedde helemaal niets. De mogelijkheid was zelfs nooit bij me opgekomen. Ze hadden het geheim gehouden voor de zaak, hoofdzakelijk omdat hij besloten had dat het de sfeer op kantoor geen goed zou doen. Voor Hideaki was ik dus nooit nummer één geweest,

maar slechts een stukje speelgoed. Was ik zo dom, of lag de fout bij hem?

In elk geval, ze hadden elkaar al aan hun ouders voorgesteld en de verloving zou volgende maand officieel plaatsvinden. Het werd me licht voor mijn ogen. *Boing!* ging het in mijn hoofd – net of een priester op een gong sloeg.

‘Maar haar ouders zijn erg ouderwets en staan erop dat de bruiloft in juni is, dus moeten we wachten tot volgend jaar. Voortaan...’

Ik luisterde afwezig naar de woorden die uit zijn mond vielen.

‘Nou, dat is leuk voor je,’ mompelde ik. Ik stond er zelf van te kijken dat ik het over mijn lippen kon krijgen.

‘Bedankt, Takako. Maar dat betekent niet dat wij niet af en toe samen kunnen uitgaan,’ zei hij vrolijk, met die zorgeloze, o zo sportieve glimlach van hem.

Als dit een melodrama was geweest, was ik nu opgesprongen en had hem een glas wijn in zijn gezicht gegooid. Maar ik ben altijd slecht geweest in het tonen van mijn emoties. Ik ben zo’n type dat er pas naderhand, als ik er in mijn eentje over na kan denken, achter komt wat ik van iets vind. En verder ging die priester veel te hard tekeer met die gong.

Helemaal beduusd nam ik afscheid van Hideaki en ging alleen terug naar mijn appartement.

Gaandeweg kon ik weer wat nuchterder nadenken, en toen welde het verdriet ineens met enorme snelheid bij me op. Woede ook, maar verdriet nog veel meer. Een verdriet zo fel dat ik het bijna met mijn hand kon aanraken.

De tranen die uit mijn ogen rolden, leken niet te stelpen. Hoe hard en hoe lang ik ook huilde, er kwam geen eind aan. Ik deed het licht niet eens aan maar zakte snikkend midden in de kamer in elkaar. Als mijn tranen olie waren, zou ik steenrijk zijn, ging het even door me heen, en die gedachte was zo stompzinnig dat ik er alleen maar harder om huilde.

Help, iemand!

Dat dacht ik serieus. Maar ik kon het niet eens hardop zeggen. Ik kon alleen maar huilen.

De tijd daarna was één lange ellende.

Omdat ik op dezelfde afdeling werkte als Hideaki moest ik hem elke dag wel zien, en wat het nog erger maakte, was dat hij net deed alsof er niets aan de hand was. Als klap op de vuurpijl liep ik zijn verloofde regelmatig tegen het lijf in de kantine of de kitchenette. Ik kon niet bepalen of ze van ons af wist, maar ze knikte me altijd met een stralende glimlach toe.

Het duurde niet lang of ik kon geen hap meer door mijn keel krijgen, en 's nachts deed ik geen oog dicht. Ik viel zienderogen af, en hoewel ik het

onder mijn make-up wist te verbergen, was mijn gezicht lijfbleek. Terwijl ik zat te werken sprongen de tranen me soms ineens in de ogen, en op de wc zat ik vaak genoeg met verstikte stem te huilen.

Na een week of twee kwam ik tot de conclusie dat ik dit lichamelijk en geestelijk niet langer aan kon en diende ik mijn ontslag in. Op mijn laatste dag zei Hideaki opgewekt: ‘Al werk je hier niet langer, dat is toch geen bezwaar om samen een keertje uit eten te gaan?’

Doordat ik tegelijkertijd zowel de man van wie ik hield als mijn baan had verloren, kreeg ik het gevoel dat ik opeens het heelal in was geschoten.

Ik ben geboren in Kyushu, en na mijn afstuderen aan een regionale universiteit was ik naar Tokio gegaan om werk te zoeken, dus de enige kennissen die ik had, waren mensen van mijn werk. Omdat ik vrij verlegen ben, en geen type dat goed met mensen om weet te gaan, had ik in heel Tokio niet één goede vriendin.

Goed beschouwd hadden de eerste vijfentwintig jaar van mijn leven zich afgespeeld op het ‘redelijke’ vlak. Ik kwam uit een redelijk welvarend gezin, had aan een redelijk goede universiteit gestudeerd en was gaan werken voor een redelijk goed bedrijf... Ik had gedacht dat dit redelijk fatsoenlijke leven altijd door zou gaan. Dat idee beviel me eigenlijk prima. Een leven zonder hoogtepunten van

geluk, maar ook zonder absolute dieptepunten. Dat, veronderstelde ik, was het soort leven dat ik zou gaan leiden.

Voor iemand als ik was mijn eerste ontmoeting met Hideaki iets heel bijzonders. Ik had me altijd passief opgesteld, dus ik vond het een wonder dat een man van wie ik echt dol, dol, dol veel hield verliefd op me was geworden. Dat helpt te verklaren waarom de schok zo zwaar aankwam dat ik niet wist hoe ik eroverheen moest komen.

Uiteindelijk kwam mijn oplossing erop neer dat ik ging slapen. Ik stond er zelf van te kijken hoe ontzettend veel slaap ik had. Ik neem aan dat dit de manier was waarop mijn lichaam aan de werkelijkheid wilde ontsnappen, maar ik lag nog niet in mijn futon of ik sliep al. In het eenzame heelal van mijn kleine appartement sliep ik dagen achter elkaar.

Ik denk dat er op die manier een hele maand verstreek. Maar op een avond werd ik wakker en ontdekte een boodschap op de voicemail van mijn mobieltje, dat ik al die tijd had veronachtzaamd.

Ik herkende het nummer op mijn schermpje niet, maar ik besloot toch te luisteren naar wat de persoon die me had gebeld te vertellen had. En toen hoorde ik opeens een opgewekte stem die zei: 'Hallo daar! Alles kits, Takako? Met mij, Satoru. Ik bel vanuit de boekhandel. Er is geen haast bij, maar neem een keertje contact op, wil je? O, ik heb een klant. Tot gauw dan!'

Ik hield mijn hoofd schuin om na te denken. Satoru? Wie kon dat zijn? Geen idee. Maar hij had ‘Takako’ gezegd, dus het kon geen verkeerd nummer zijn geweest... Boekhandel? Welke boekhandel?

Boekhandel. Na een keer of wat op dat woord te hebben gekauwd, ging me eindelijk een licht op.

Satoru, dat was natuurlijk mijn oom Satoru! Nu herinnerde ik me opeens dat mijn moeder me lang geleden had verteld dat hij de boekhandel in Jinbōchō had geërfd die mijn overgrootvader was begonnen. Ik had hem voor het laatst ontmoet toen ik in de vierde klas van de middelbare school zat en sindsdien was er al een jaar of tien verstreken, maar de stem herkende ik. Dat was beslist die van mijn oom.

Op hetzelfde moment werd ik bekropen door een duister vermoeden. Hier zat mijn moeder achter. Geen twijfel mogelijk! Mijn moeder was de enige aan wie ik had verteld dat ik ontslag had genomen en het had uitgemaakt met mijn vriend, en nu maakte ze zich beslist zulke zorgen dat ze haar broer Satoru had gevraagd een oogje in het zeil te houden. En als dat zo was, schoot ik er weinig mee op hem terug te bellen.

Want eerlijk gezegd had ik het niet zo op oom Satoru. Hij was een beetje onconventioneel – een luchthartige flierefluit, van wie je nooit wist wat je aan hem had. Hij ging met iedereen op dezelfde

vrijpostige manier om en zijn lippen waren altijd gekruld in een nietszeggende glimlach. Hij was excentriek, en dat beviel me niets.

Vroeger was dat anders geweest. Vroeger had ik juist daarom veel van hem gehouden. Als ik samen met mijn moeder haar ouders in Tokio bezocht, ging ik altijd naar zijn kamer om met hem te spelen. Maar in mijn tienerjaren ging zijn merkwaaardige persoonlijkheid me steeds meer tegenstaan en begon ik hem zo onopvallend mogelijk te vermijden. Bovendien trouwde hij opeens zonder dat hij een vaste baan had en bracht hij daarmee de hele familie in opschudding.

Daarom had ik hem sinds ik in Tokio was komen wonen nooit opgezocht. Ik wilde het liefst zo weinig mogelijk met hem te maken hebben.

Het was dus met grote tegenzin dat ik hem de volgende middag belde. Daar kon ik niet onderuit, want ik zag mijn moeder al schuimbekken als ik dat niet deed. Toen ik in de tweede of derde klas van de lagere school zat, was Satoru al een jaar of vijfentwintig geweest, dus nu moest hij de veertig allang zijn gepasseerd.

Zijn telefoon ging maar één keer over voor hij opnam.

‘U spreekt met boekhandel Morisaki.’

‘Eh... Met mij, Takako.’

‘Hé zeg! Nee maar!’ schreeuwde hij ineens in de telefoon.

Hij was nog net zo energiek als vroeger. Ik hield mijn mobieltje gauw wat verder van mijn oor.

‘Dát is een tijd geleden! Hoe gaat het ermee? Alles goed?’

‘Umm... Ja. Nou ja.’

‘Ik had gehoord dat je in Tokio woonde, maar je bent nooit een keertje langsgekomen.’

‘Het spijt me. Ik had het een beetje druk met mijn werk,’ probeerde ik me eruit te draaien.

‘Maar je hebt je baan toch opgezegd?’

Opeens geconfronteerd met de kern van de zaak, stamelde ik iets onsamenhangends. Tact verwachten van oom Satoru was onbegonnen werk.

Hij zaagde een poosje door over hoe lang we elkaar wel niet gezien hadden en toen zei hij opeens: ‘Maar moet je horen. Als je voorlopig toch niet van plan bent te gaan werken, dacht ik zo van: waarom kom je niet hier wonen?’

‘Wat?’

Ik was totaal overrompeld door dit plotselinge voorstel, maar mijn oom ratelde gewoon verder.

‘Je betaalt je toch blauw aan huur, en aan gas, licht en water? Hier woon je helemaal gratis en voor niks. Al zou het leuk zijn als je me een beetje kon helpen in de winkel.’

Desgevraagd legde hij uit dat hij helemaal alleen in de winkel stond maar regelmatig naar het ziekenhuis moest vanwege rugklachten, en nu zocht hij iemand die ’s ochtends de winkel voor

hem kon openen. Omdat hij in Kunitachi woonde, met de trein ongeveer een uur van het centrum, was ik met uitzondering van de uren dat de winkel geopend was helemaal alleen in het pand – privacy gegarandeerd. Tot een jaar of wat terug had Satoru zelf boven de winkel gewoond, dus die was voorzien van alles wat ik nodig had, inclusief een bad en wc.

Ik dacht even na. Het was waar, op deze manier kon ik niet doorgaan, want dan was ik snel door mijn geld heen. Anderzijds wilde ik nu juist even niet dat anderen hun neus in mijn zaken staken.

‘Ach, ik loop toch maar in de weg,’ zei ik, in een poging beleefd te weigeren.

Maar daar wilde mijn oom niets van weten. ‘In de weg? Jij? Welnee, je bent juist van harte welkom!’

‘Maar is tante Momoko het ermee eens?’ wilde ik vragen. Ik slikte de woorden nog net op tijd in. Dat was waar ook. Momoko, zijn vrouw, was een paar jaar geleden bij hem weggegaan.

Ook dat had veel opschudding in de familie veroorzaakt. Na haar vertrek was mijn oom zo gedepimeerd dat mijn moeder zich grote zorgen om hem maakte. ‘Als hij er maar niet aan onderdoor gaat,’ had ze gezegd.

Toen ik ervan hoorde, had ik toch wel met hem te doen gehad, maar tegelijkertijd snapte ik het ergens niet. Toen ze pas trouwden, hadden ze

het zo goed kunnen vinden samen, en tante Momo was een heel lief, vriendelijk mens – echt niet het type dat in een opwelling van huis zou weglopen.

Dat ging me toen allemaal door het hoofd, maar terwijl ik verward nog wat stond te mompelen, zei mijn oom eigengereid: ‘Goed, dat is dan geregeld.’

Ik vond dat hij wel erg hard van stapel liep, dus ik probeerde terug te krabbelen.

‘Ja maar,’ zei ik, ‘en mijn spulletjes dan?’

Die moest ik maar naar Kunitachi sturen, zei hij. Daar had hij er wel ruimte voor. Alles wat ik boven de winkel nodig had, paste in een koffertje. Hij leek op alles een antwoord te hebben.

‘En voor jou is het beslist beter zo. Neem dat maar van me aan.’

Aannemen? Hoe kon ik iets aannemen van iemand die ik al in tien jaar niet had gezien?

‘Prima. Dan maak ik alles voor je klaar,’ zei hij zonder mijn antwoord af te wachten. ‘Er komt weer een klant binnen.’ En hij hing op.

Piiiiiep ging de kiestoon in mijn stomverbaasde oor.

Twee weken later stond ik in het station van Jinbōchō.

Hoe was dat allemaal ineens zo gekomen? Plot-seling was mijn leven veranderd met een snelheid die ik niet bij kon benen.

Toen ik na mijn gesprek met oom Satoru mijn moeder belde, had ze gezegd: ‘Je komt terug naar Kyushu of je gaat naar Satoru – het is een van de twee.’ Dus had ik schoorvoetend voor mijn oom gekozen. Als ik terugging naar Kyushu werd er misschien wel een huwelijk voor me gearrangeerd, en dan kwam ik hier nooit meer terug – daar kon ik wel van uitgaan. En dat wilde ik niet. Na alle moeite die ik had gedaan om in Tokio terecht te komen wilde ik niet toegeven dat mijn verblijf hier op een volledige mislukking was uitgelopen.

Omdat ik in tijden niet meer buitenshuis was geweest, stond ik een beetje wankel op mijn benen, maar op de een of andere manier slaagde ik erin om met de metro tot dit station te komen, en eenmaal bovengronds werd ik overweldigd door gloeiend hete zonnestrallen. Gedurende de tijd dat ik sliep, was het helemaal zomer geworden. Boven mijn hoofd stond de zon te branden met de energie van een tienerjongen. En toen ik ontslag nam, was de zomer nog zo ver weg geweest. Zelfs de seizoenen hadden me verraden, dacht ik, en dat stemde me toch wel enigszins triest.

Ik was nog nooit eerder in Jinbōchō geweest.

Omdat mijn grootouders in Kunitachi woonden, had ik daar niet eerder de kans voor gekregen.

Ik liep dus eerst naar een kruising en keek bij het stoplicht om me heen. Wat raar, dacht ik. Want aan weerskanten van de ‘grote weg’ (oom Satoru’s naam voor de Yasukuni-boulevard) stonden alleen maar boekwinkels. Boekwinkels links, en boekwinkels rechts.

Je zou denken dat één per straat voldoende zou zijn, maar het merendeel van de winkels aan deze boulevard waren boekwinkels. Grote winkels als Sanseidō en Shosen vielen natuurlijk meteen op, maar het waren de kleine tweedehandsboekwinkeltjes die hem een speciaal cachet verleenden. Zoals ze schouder aan schouder langs de weg stonden, boden ze een fiere aanblik. De kant van Suidōbashi uit zag ik een aantal hoge kantoorgebouwen. Het contrast maakte mijn verwondering des te groter.

Het was net lunchpauze, en het kruispunt krioele van de kantoorwerkers. Ik moest even nadenken om me te oriënteren, maar toen stak ik over en liep de straat met de boekwinkels in. Ik volgde de aanwijzingen van mijn oom en sloeg een eindje verder de Sakura-straat in – een smallere straat waar overal boekwinkels broederlijk naast elkaar stonden alsof het de gewoonste zaak van de wereld was. Een tweedehandsboekenwonderland, zei ik tegen mezelf.

Terwijl ik me in het felle zonlicht afvroeg hoe ik de winkel van mijn oom kon herkennen, ontdekte ik voor een van de boekhandels een man die druk naar me zwaaide – een klein, mager mannetje (je zou hem haast voor een jongen aanzien) met een warrige bos haar en op zijn neus een zware zwarte bril. Hij droeg een geruit overhemd met korte mouwen en een slobberige katoenen broek en hij liep op sandalen. Die figuur had ik beslist eerder gezien. Het was oom Satoru.

‘Ja hoor, ik dacht het al! Als dat Takako niet is!’ zei hij met een brede glimlach.

Dichterbij gekomen zag hij er stukken ouder uit dan vroeger. In zijn ooghoeken had hij diepe rimpels die met geen mogelijkheid te verbergen waren, en zijn huid, die ooit zo bleek was geweest als bij een meisje met liefdesverdriet, werd nu ont sierd door een onrustbarende hoeveelheid vlekken. Maar de ogen achter de bril glinsterden als die van een kind.

‘Hebt u al die tijd voor de winkel staan wachten?’

‘Ja, ik dacht dat je rond deze tijd wel zou komen. Het is hier allemaal boekwinkels wat de klok slaat, en ik wilde niet dat je verdwaalde, dus ben ik maar naar buiten gegaan om je op te wachten. Maar ik heb al die tijd staan zoeken naar een meisje in schooluniform. Niet denkend dat je al zo volwassen zou zijn geworden, Takako.’

Ja, vind je het gek? De laatste keer dat we elkaar hadden gezien, was op de herdenkingsdienst een jaar na de begrafenis van mijn grootvader, hier in Tokio. Ik zat toen in de vierde klas van de middelbare school, en sindsdien waren er bijna tien jaar verstreken. Maar zoals mijn oom nu was, was hij precies zoals ik me hem herinnerde. Hij mocht dan de veertig al zijn gepasseerd, maar hij was nog dezelfde flierefluiter van toen. Niets kon verder van deze man verwijderd zijn dan het begrip ‘waardigheid’. Halverwege mijn tienerjaren was ik bijzonder gevoelig wat betreft afstand houden tot anderen, en toen wist ik echt niet hoe ik met zo iemand om moest gaan.

Mijn oom bleef me maar aanstaren, dus ik wendde mijn ogen af en keek naar de winkel.

‘Hèè? Dus dit is de winkel die overgrootvader begonnen is?’

BOEKHANDEL MORISAKI

VOOR VROEGMODERNE LETTERKUNDE

stond er op een groot bord boven de etalage. Dat deed me toch wel iets. Ik heb mijn overgrootvader nooit gekend, maar mijn oom was de derde generatie al, en voor zoiets moest je je petje wel afnemen, vond ik.

Het pand zelf was ongeveer dertig jaar oud en zo te zien misschien zelfs ouder – een klein houten gebouw met één verdieping en tjokvol boeken achter de glazen winkel deur.

‘Ja. Dat is te zeggen, zijn eerste winkel – hij is rond 1920 begonnen – stond hier vlakbij, in de Suzuran-straat, maar daar is nu niets meer van over. Deze winkel zou je boekhandel Morisaki II kunnen noemen.’

‘O.’

‘Maar kom toch binnen, kind.’

Mijn oom nam me mijn bagage bijna met geweld af en loodste me de winkel in. Bijna onmiddellijk drong een mufte lucht mijn neus binnen.

‘Het ruikt naar schimmel,’ liet ik me ontvallen.

‘En ik maar hopen dat je zou zeggen: “Lekker fris, net een ochtend na een regenbui”,’ lachte oom Satoru, een beetje zuur.

Overal waar ik keek, zag ik boeken. Alles in de kleine, donkere ruimte, ongeveer zo groot als een achtmatskamer, leek doordrongen van de geur van honderd jaar geleden. Alle planken van de keurig gerangschikte schappen waren van begin tot eind gevuld met paperbacks en hardcovers, terwijl series, zoals verzamelde werken, in stapels tegen de muur stonden. Zelfs de kleine toonbank, waar de kassa stond, ging schuil onder boeken. Als er ooit een zware aardbeving kwam, viel dat allemaal beslist om en liep je het risico te worden begraven onder een lawine van boeken.

‘Hoeveel boeken staan hier wel niet?’ vroeg ik beduusd.

‘Tja, daar vraag je me wat. Zo’n zesduizend, denk ik.’

‘Zesduizend!’ riep ik.

‘Het is maar een kleine winkel. Meer gaan er niet in.’

‘Boven de winkel staat “Voor vroegmoderne letterkunde”. Wat bedoelt u met “vroegmodern”?’

‘Dat deze winkel gespecialiseerd is in de Japanse schrijvers van de vroege twintigste eeuw. Hier, kijk zelf maar.’

Op aandringen van mijn oom wierp ik een vlugge blik op de boekenruggen. Er waren schrijvers bij die ik kende – Ryūnosuke Akutagawa, Sōseki Natsume en Ōgai Mori, bijvoorbeeld – maar van de meesten had ik nog nooit gehoord. Maar goed, mijn kennis van Japanse literatuur was dan ook beperkt tot wat ik er op de middelbare school over had opgestoken.

‘Wat knap dat u zo ongelooflijk veel schrijvers hebt verzameld,’ zei ik.

Mijn oom lachte.

‘Bijna alle boekwinkels in deze buurt specialiseren zich wel in het een of het ander. Sommige in academische werken, en andere verkopen alleen maar toneelscenario’s. Je hebt er zelfs die oude foto’s en ansichtkaarten verkopen. Wist je dat deze buurt meer tweedehandsboekenwinkels heeft dan waar ook ter wereld?’

‘Meent u dat?’